

OBOR NEDOSTUDUJE KAŽDÝ DESÁTÝ ŽÁK, PROČ MLADÍ ODCHÁZEJÍ OD ŘEMESLA?

Řemeslníci nemají v Česku o práci nouzi. Přesto absolventi středních odborných škol vystudovaný obor v mnoha případech opouštějí. Nejčastějším důvodem je nižší nástupní plat, ale i špatně zvolená specializace.

Absolventi středních odborných škol obvykle zahájí praxi ve svém oboru, po několika letech z něj ale odcházejí. Důvodem k odchodu od řemesla je zpravidla nižší nástupní plat. Jednu z největších odborných škol v Praze každoročně opustí okolo 350 absolventů, z toho je více než polovina z učebních oborů. „*Po ukončení školy se svému řemeslu věnuje velká většina absolventů. Bohužel časem určitá část od svého řemesla odchází. Největším důvodem bývají finance. Firmy čerstvým absolventům, kteří mají sice výuční list, ale chybí jim dostatečná praxe, platí minimum. Čerstvý absolvent firmě „nevydělá“ tolik jako zkušený řemeslník, většinou musí pracovat pod dohledem jiného pracovníka, nedostává tak složité úkoly, nese minimální zodpovědnost a podobně. Pokud čerstvý absolvent dostane pracovní nabídku například od dopravce, kde dostane o 10 i 15 tisíc vyšší plat, zpravidla neodolá. Neuvedomí si, že za volantem bude mít po celý život prakticky stejné finanční ohodnocení, zatímco s přibývajícím řemeslnou praxí bude jeho finanční ohodnocení stále stoupat. Odejdou-li ale mladí lidé od řemesla, zpravidla už se k němu nikdy nevrátí,*“ řekl **Miloslav Janeček**, ředitel www.skolajarov.cz (SOŠJ).

Mimo finanční otázky může být důvodem k opuštění řemesla nevhodně zvolený obor. Podle průzkumu společnosti Trexima z roku 2023 by se pro jiný obor rozhodlo 42 procent žáků posledních ročníků učebních oborů. „*Stává se, že žák sice má jasno v tom, že chce být řemeslníkem, ale neví, jestli by mu více vyhovovala práce s kovem nebo se dřevem či zda by chtěl být spíše malířem nebo zedníkem. Škoda, že na základních školách není více prostoru věnováno polytechnickému vyučování, které by žáky ve výběru oboru mohlo nasměrovat. Pokud žák prvního ročníku zjistí, že mu obor nevyhovuje, může ho změnit. Pokud je změna oboru realizována ještě v prvním pololetí školního roku, lze toto mnohdy uskutečnit i bez nutnosti opakování ročníku, a tedy ‚ztráty‘ roku pro daného žáka. V případě, že chce žák změnit zaměření později, musí začít od začátku, což většinu odradí, obor dostuduje, ale už ví, že se mu věnovat nebude,*“ uvedl Miloslav Janeček.

Špatná volba oboru je i důvodem k předčasnému ukončení studia. „*Podle odhadu nedokončí některé učební obory zhruba desetina žáků. Naše škola má na začátku školního roku přes 1500 žáků. V průběhu každého školního roku odejde z různých důvodů kolem 170 žáků. Několik málo jedinců i vyloučíme, protože mají problémy třeba s chováním nebo docházkou, ale většina z nich přestane chodit sama. Začnou si vydělávat například ve fastfoodu nebo pracují pro různé dopravce, kde je vlastně jediným kritériem pro přijetí řidičské oprávnění,*“ uvedl Miloslav Janeček.

Nespokojenost s výběrem studijního oboru vede k častějším změnám zaměstnání a hledání vhodné pozice. „*Data ukazují, že mezi mladšími zaměstnanci je fluktuace obecně vyšší. To může být způsobeno řadou faktorů, včetně snahy najít práci, která lépe odpovídá jejich kariéřním cílům, hledání lepších pracovních podmínek či vyšších mezd. Průměrná doba setrvání v první pozici se může lišit, ale často se jedná o jeden až tři roky. I kvůli častějším změnám místa nechtějí zaměstnavatelé nabízet příliš vysoké nástupní platy. Jednoduše nechtějí investovat do někoho, u koho je vysoká šance, že jejich firmu opustí,*“ uvedla **Olga Hyklová**, majitelka a výkonná ředitelka personální agentury Advantage Consulting.

Absolventi, kteří u řemesla vydrží, nemají o pracovní nabídky nouzi. Většina je dostává už během studia. „Uplatnění absolventů naší školy na trhu práce, ať již se jedná o maturitní obory, ale především učební obory, je obrovské. Někteří absolventi našich oborů najdou skvělé uplatnění i s pouze dílčími dovednostmi, které se u nás naučili. Je zcela běžné, že naši školu týdně kontaktuje několik firem, které mají zájem nejen o absolventy daných oborů, ale i o možnost přijmout žáky vyšších ročníků na odborný výcvik. Zvláště absolventi učebních oborů už na konci studia vědí, kam půjdou pracovat. Žáci v průběhu svého studia chodí na praxe a na části odborného výcviku do firem a právě ty se s nimi už během praxe domluví na další spolupráci,“ uvedl Miloslav Janeček.

<https://www.novinydne.eu/2024/03/17/obor-nedostuduje-kazdy-desaty-zak-proc-mladi-odchazeji-od-remesla/>